6-Й МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС
СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕНЕРГООЩАДНІСТЬ. ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

23 – 25 вересня 2020 року

Міністерство освіти і науки України
Львівська обласна державна адміністрація
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут сталого розвитку імені В'ячеслава Чорновола
Західний науковий центр НАН України і МОН України
Всеукраїнська екологічна ліга

6-Й МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕНЕРГООЩАДНІСТЬ. ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Львів, 23 –25 вересня 2020 року

Національний університет «Львівська політехніка»

УДК 591.663

6-й Міжнародний конгрес “Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування”: збірник матеріалів. – Львів : Західно-Український Консалтинг Центр (ЗУКЦ), ТзОВ, 2020.

ISBN 978-617-655-199-7

У збірнику подано матеріали 6-го Міжнародного конгресу “Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування”

Відповідальна за випуск **Н. Ю. Вронська**

Матеріали подано в авторській редакції

Науково-програмний комітет

Мальований Мирослав
Петрушка Ігор
Гумницький Ярослав
Адаменко Ярослав
Атаманюк Володимир
Боголюбов Володимир
Варчол Йоланта
Волошкіна Олена
Внукова Наталія
Голік Юрій
Гонца Марія
Гречаник Руслан
Длугогорський Богдан
Дячок Василь
Зинюк Олег
Зеленько Юлія
Карамушка Віктор
Ковальська Беата
Ковальський Даріуш
Крусір Галина
Масікевич Юрій
Нагурський Олег
Нгуєн Куанг Трі
Некос Алла Іванівна
Параняк Роман
Петрук Василь
Петрус Роман
Пляцук Леонід
Попович Василь
Рильський Олександр
Сафранов Тимур
Теребух Андрій
Тимочко Тетяна
Шмандій Володимир
Юрченко Валентина
Юзвяковскі Криштоф
Яжевіч Івона
Жичинська Анна
Лутек Войцех

ОРГКОМІТЕТ

Голова:

Мороз Олександр

Заступники голови:

Мальований Мирослав
Петрушка Ігор
Попович Олена

Члени оргкомітету:

Вронська Наталія
Тимчук Іван
Іващук Олександр
Канда Марія
Мараховська Анастасія

ISBN 978-617-655-199-7 © ТзОВ "ЗУКЦ", 2020

DZHURA N.M., MAMCHUR Z.I., DZHURA M.R. (UKRAINE, LVIV)

EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Ivan Franko National University of Lviv
79005, Hrushevskoho Str. 5 Lviv, Ukraine; nataliya.dzhura@lnu.edu.ua

Abstract. The role of education for sustainable development in the New Ukrainian School (NUS) is considered. The main goal of the NUS is to create a school that will be pleasant to study in and will provide the students not only with the knowledge, as it does now, but also with the ability to apply it in everyday life. Attention is focused on the need to move education from the pure transference of knowledge and skills to the formation of the ability to act and live in unpredictable and rapidly changing environmental and socio-economic conditions. The importance of the course "Education for Sustainable Development" for implementing certain key competencies in the NUS is proved.

The New Ukrainian School (NUS) is a key reform of the Ministry of Education and Science. Its main goal is to create a school that will be pleasant to study in and will provide students not only with the knowledge, as it does now, but also with the ability to apply it in everyday life. The priority of the Ukrainian education system is to create favourable conditions for the development and self-actualization of individuals who are capable of living in the society and interacting with nature in a civilized way, aspire for self-perfection and life-long study, are ready for conscious life choices and community involvement. The necessary precondition for that is a high-quality education.

The NUS formula consists of 9 key elements, one of which is a new school structure that allows acquiring 10 life competencies. The 10th competency is *Environmental awareness and healthy lifestyle*, which presupposes that students can describe the main features of the sustainable development concept and possible future risks; compare various scenarios and risks of the foreseeable future; perform cause and effect analysis; make judgments about the impact of anthropogenic factor on the future of humanity.

Education for Sustainable Development is a modern approach to the organization of the educational process, which involves informing the members of society about the main problems of sustainable development, forming a worldview based on the principles of sustainability, designing teaching and learning in an interactive, learner-centred way that enables exploratory, action-oriented and transformative learning, focusing on practical solutions to the local problems.

2021-2027 Development Strategy of Lviv region proves an obvious link between proper qualitative education and effective reforms aimed at reaching sustainable development goals. Therefore, we suggest that for the purpose of implementing the competence *Environmental awareness and healthy lifestyle*, the course "Education for Sustainable Development" should be included in the secondary school curriculum. This course will facilitate implementing the key competencies of the NUS, in particular: the ability to generate and bring to life new ideas and initiatives in order to improve one's own social status and well-being, as well as to develop the community and the nation as a whole; the ability to use natural resources wisely and rationally within the framework of sustainable development, awareness of the role of the environment for human life and health, and the willingness to live a healthy lifestyle.

We believe that in order to resolve the key issues of education development and create conditions for providing high-quality educational services, it is crucial to gain support of government authorities, cooperate with local authorities, join the efforts of heads of educational institutions and parents, who should have a deep understanding of educational problems in a particular region. For this purpose, it is necessary to provide mechanisms for the introduction of such a course, develop state-of-the-art teaching strategies, based on empowerment pedagogy, proper software, smart teaching, multimedia learning tools and interactive online resources. Special attention should be paid to the training of teachers and the professional development of teaching staff.

All in all, proper environmental education is a necessary condition for preserving the environment and ensuring sustainable development of society.

МАМЧУР З.І., ДЖУРА Н.М. (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)

ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ПІДГОТОВЦІ БІОЛОГІВ ТА ЕКОЛОГІВ

Львівський національний університет імені Івана Франка
79005, вул. Грушевського, 5, Львів, Україна; zvenyslavamamchur@lnu.edu.ua

Abstract. Importance of Education for Sustainable Development in the training of biologists and ecologists is substantiated. The focus is on teaching following academic subjects by lecturers of the Department of Ecology of the Ivan Franko National University of Lviv: «Sustainable development and environmental education activities» to masters of the Specialty 101 Ecology and «Education for sustainable development» to bachelors of the Specialty 014.05 Secondary education (Biology and Human Health). The courses' structure and objectives, as well as their role in forming a values-based attitude to the environment, are brought to light.

Розвиток сучасного суспільства немислимий без розуміння основних понять сталого розвитку, а особливо його екологічної складової, зважаючи на глобальні зміни клімату і втрати біорізноманіття. Офіційна наука в Україні тепер приділяє багато уваги проблемам сталого розвитку. У Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна» 15 вересня 2017 року Уряд України представив базові показники і результати адаптації 17 глобальних ЦСР з урахуванням специфіки національного розвитку. Важливою для забезпечення якісної загальної освіти та заохочення до навчання упродовж життя усіх категорій населення є ціль 4: «Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх». У завданні 4.7 йде мова про освіту для сталого розвитку: «До 2030 року забезпечити, щоб усі учні здобували знання і навички, необхідні для сприяння сталому розвитку, у тому числі шляхом навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного розмаїття і вкладу культури в сталий розвиток». Саме тому на кафедрі екології Львівського національного університету імені Івана Франка студентам викладають навчальні дисципліни «Сталий розвиток й екоосвітня діяльність» та «Освіта для сталого розвитку», готуючи фахівців до професійної діяльності на засадах сталого розвитку.

Зокрема, магістри спеціальності 101 Екологія вивчають курс «Сталий розвиток й екоосвітня діяльність» з метою привернення уваги до основних цілей і можливостей їхнього вирішення, основних принципів розвитку суспільства у XXI столітті. Студенти розглядають сутність концепції та шляхи реалізації сталого розвитку як перспективи людства; стратегію сталого розвитку в Україні: завдання, цілі, реалізація цілей. Аналізуються питання визначальних чинників та етичних засад сталого розвитку сучасної цивілізації, основні міжнародні документи. Курс поділений на два змістові модулі (ЗМ): ЗМ 1. Теоретичні засади стратегії сталого розвитку та основи збалансованого управління соціально-економічним розвитком; ЗМ 2. Теорія і методика навчальної діяльності за програмами «ОСР».

Головною метою курсу «Освіта для сталого розвитку», який ми розпочали викладати у 2019 році для бакалаврів спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), є підготовка кадрів для освітньої галузі – вчителів, викладачів на розумінні засад сталого розвитку, сприяння системному узагальненню екологічного й педагогічного досвіду, формування у бакалаврів готовності до роботи з учнями для здійснення освіти та виховання на засадах сталого розвитку, вміння фахово застосовувати теоретичні знання для обґрунтованого переконання й формування у громадян України ціннісного ставлення до довкілля, екологічного стилю життя. Визначальним акцентом курсу є: «освіта не ПРО сталий розвиток, а ДЛЯ сталого розвитку». У курсі передбачено вивчення матеріалів у рамках двох змістових модулів: ЗМ 1. Місце освіти у Концепції і цілях сталого розвитку. Освіта для сталого розвитку в системі професійної підготовки вчителя; ЗМ 2. Новітні освітні технології. Особливості змісту та планування курсу «Освіта для сталого розвитку» у навчальних закладах.

Важливо, щоб влада України розуміла необхідність вдосконалення політики й законодавства в освітній галузі і цілеспрямовано підтримала освіту для сталого розвитку на різних рівнях.